

## ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

|                     |                                                                 |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Заклад вищої освіти | <b>Чернігівський національний технологічний університет</b>     |
| Освітня програма    | <b>5984 Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура.)</b> |
| Рівень вищої освіти | <b>Бакалавр</b>                                                 |
| Спеціальність       | <b>081 Право</b>                                                |

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

*Використані скорочення:*

**ID** - ідентифікатор

**ВСП** - відокремлений структурний підрозділ

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти

**ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

**ЗВО** - заклад вищої освіти

**ОП** - освітня програма

## Загальні відомості

### 1. Інформація про освітню програму

|                               |                                                      |
|-------------------------------|------------------------------------------------------|
| Назва ЗВО                     | Чернігівський національний технологічний університет |
| Назва ВСП ЗВО                 | не застосовується                                    |
| ID освітньої програми в ЄДЕБО | 5984                                                 |
| Назва ОП                      | Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура.)  |
| Галузь знань                  | 08 Право                                             |
| Спеціальність                 | 081 Право                                            |
| Спеціалізація (за наявності)  | відсутня                                             |
| Рівень вищої освіти           | Бакалавр                                             |
| Вид освітньої програми        | Освітньо-професійна                                  |

### 2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

|                                    |                                                                                                     |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Склад експертної групи             | Ілікчієва Катерина Іванівна, Серединська Юлія Аркадіївна, Коломоєць Тетяна Олександрівна (керівник) |
| Залучений представник роботодавців | не застосовується                                                                                   |
| Дати візиту до ЗВО                 | 14.04.2020 р. – 16.04.2020 р.                                                                       |

### 3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП [https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/metod\\_department/zvit-081.pdf](https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/metod_department/zvit-081.pdf)

Програма візиту експертної групи <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/pak-081.pdf>

### 4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

#### I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

**відсутні**

## II. Резюме

## **Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям**

Рівень В Загалом відповідає визначеному критерію, з недовіками, що не є суттєвими.

### **Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик**

Цілі ОП чітко сформульовані, відповідають місії, стратегії ЗВО, враховують позиції більшості стейкхолдерів регіону, з якими є тісна системна співпраця, із формуванням фахових, спеціальних компетентностей здобувачів для сприяння їх працевлаштуванню. Логіко-структурна матриця ОП містить систему освітніх компонентів, що забезпечує досягнення заявлених цілей ОП та отримання РН. Правила прийому є доступними, чіткими, зрозумілими. Розмаїття форм, методів навчання та викладання. Зміст освітніх компонентів ОП систематично оновлюється. Інформація щодо цілей, змісту, очікуваних РН, порядку, критеріїв оцінювання освітніх компонентів локально унормовані, своєчасно та доступно доводяться до здобувачів, які активно долучаються й до наукової, проектної діяльності. Регулярне тематичне анкетування здобувачів, урахування його результатів. Детальна локальна нормативна регламентація засад контрольних заходів, їх форм, прозорість, зрозумілість, доступність, чіткість критеріїв оцінювання, реальна можливість оскарження та повторного проходження контрольних заходів. Наявність механізму вирішення конфліктних ситуацій, достатній рівень обізнаності щодо наявних можливостей, відкритість адміністрації ЗВО у вирішенні цих питань. Системний характер забезпечення дотримання академічної доброчесності, сприяння розвитку професійної та викладацької майстерності НПП, щорічного оцінювання, рейтингування НПП та кафедр, дієвої системи заохочень. Вільний доступ до потужних матеріальних та інформаційних ресурсів.

### **Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення**

При розробці та оновленні ОП дещо диспропорційне представництво позицій стейкхолдерів та часткове врахування регіонального контексту. Фрагментарне представлення у ОП окремих соціальних навичок (медіація, взаємодія і співпраця юристів з громадськістю та представниками ЗМІ тощо), основ дуальної форми. Дещо ускладнена процедура перезарахування РН, отриманих в інших ЗВО. Силабуси, які розміщені на офіційному сайті ЗВО, містять характеристику освітніх компонентів ОП та методи, критерії оцінювання лише кінцевого контролю. Експертна група рекомендувала ЗВО в силабусах надавати інформацію щодо поточного контролю та критеріїв оцінювання, а також розширити інформацію про НПП, що викладають дисципліну тощо. Відсутність спеціальної інституції з питань дотримання академічної доброчесності та представництва у її складі здобувачів вищої освіти. Експертною групою надано конкретні пропозиції щодо врегулювання цього питання. Фрагментарне залучення до навчання та ОП, з урахуванням її специфіки, представників органів прокуратури, у порівнянні із іншими стейкхолдерами. Експертною групою сформульовано конкретні пропозиції щодо можливого вирішення відповідного питання, а також запропоновано активізувати впровадження бінарних занять за участю практиків та спільну підготовку разом із юристами-практиками навчально-методичних та науково-практичних тематичних робіт. Відносна застарілість наукових публікацій науково-педагогічного складу. Відсутність дати публікації щодо затвердження освітньої програми.

## **III. Аналіз**

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

### **Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:**

#### **1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.**

Цілі освітньої програми (далі за текстом – ОП) поєднують в собі як цілі навчання, передбачені Наказом Міністерства освіти та науки України № 1379 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» від 12 грудня 2018 р. (далі за текстом – Стандарт), так і місію та стратегічне бачення розвитку ВНЗ. Зокрема, мета ОП отримання здобувачами поглиблених теоретичних і практичних знань, умінь і навичок у сфері кримінального, кримінального процесуального, кримінально-виконавчого права, правового регулювання суспільних відносин, що виникають в даній сфері та підготовка конкурентоспроможних фахівців для органів кримінальної юстиції. Це відповідає цілі навчання, вказаній у Стандарті, місії Чернігівського національного технологічного університету та таким стратегічним цілям як розвиток

особистості та професійне зростання учасників освітнього процесу, формування компетенцій, що визначають конкурентоспроможність випускників на ринку праці в Україні та світі; утвердження Університету як провідного, конкурентоспроможного, сучасного національного науково-освітнього центру міжнародного рівня.

## **2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.**

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання враховують позиції та потреби заінтересованих сторін, а саме здобувачів, представників системи пробації, адвокатури, судових органів, НДЕКЦ МВС у Чернігівській області. Пропозиції вказаних стейкхолдерів, що відображені у відповідних протоколах внесені до ОП. Однак, при розробці та оновленні програми не було досліджено думки представників Національної поліції, прокуратури та Державної прикордонної служби.

## **3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.**

Аналіз ОП в частині цілі та програмних результатів демонструє, при розробці та оновленні ОП були враховані тенденції розвитку спеціальності, ринку праці в Чернігівській області галузевого контексту та досвід аналогічних вітчизняних освітніх програм. Регіональний контекст, на нашу думку, був врахований частково, зокрема, не враховано наявність державного кордону в області та великих лісних масивів, що могло бути відображено у відповідних спецкурсах. Досвід аналогічних іноземних освітніх програм не враховано.

## **4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.**

Результати навчання, передбачені ОП «Кримінальна юстиція (Суд. Адвокатура. Прокуратура)» відповідають вимогам, які визначені НРК за відповідним рівнем кваліфікації та Стандартом. Робочі програми, створені у 2019 р. забезпечують початкові плани, затверджені 2016 та 2019 рр. та враховують їх особливості.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 1:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.**

Цілі ОП чітко сформульовані та відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти, враховують потреби та позиції більшості стейкхолдерів регіону, особливості ринку праці. ЧНТУ тісно співпрацює з представників системи пробації, системи безоплатної правової допомоги, адвокатури, судових органів, НДЕКЦ МВС у Чернігівській області. Значна увага приділяється формуванню у здобувачів фахових та спеціальних компетентностей, що має сприяти їх працевлаштуванню за отриманою спеціальністю.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.**

При розробці та оновленні програми не було досліджено думки представників Національної поліції, прокуратури та Державної прикордонної служби. Регіональний контекст був врахований частково, зокрема, не враховано наявність державного кордону в області та великих лісних масивів, що могло бути відображено у відповідних спецкурсах. Досвід аналогічних іноземних освітніх програм не враховано.

### **Рівень відповідності Критерію 1.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.**

Загалом відповідає визначеному критерію, з недоліками, що не є суттєвими.

## **Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:**

**1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).**

Обсяг ОП становить 240 кредитів за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (далі за текстом ЄКТС ). З них 180 кредитів ЄКТС відведено на обов'язкові дисципліни, 60 кредитів ЄКТС – на вибіркові. Обсяги освітніх компонентів, спрямованих на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей становить 228 кредитів ЄКТС та 12 кредитів спрямовано на отримання практичних навичок в юридичних особах публічного та приватного права, які здійснюють діяльність з правозастосування. Це відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та Стандарту.

**2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.**

Логіко-структурна матриця ОП містить взаємопов'язану систему освітніх компонентів, що створюють можливості здобувачам досягти заявлених цілей ОП та отримати відповідні програмні результати навчання.

**3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).**

ОП містить такі освітні компоненти як «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Історія держави та права України», «Кримінальне право», «Кримінальне процесуальне право», «Цивільне право», «Цивільне процесуальне право», «Адміністративне право», «Адміністративно-процесуальне право», «Адвокатура», «Криміналістика», «Кримінологія» та ін., що відповідає заявленій предметній сфері та спрямовано на формування системи знань з творення права, його тлумачення та особливостей застосування. Отримані загальні та спеціальні компетентності, інші програмні результати навчання надаватимуть змогу здобувачам працювати у правоохоронних, судових та правозахисних органах нашої держави.

**4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.**

Обрання індивідуальної траєкторії організовано достатньо гнучко, однак не без бюрократичної складової – заяву на обрання варіативних освітніх компонентів має бути підписана деканом. Перелік вибіркових дисциплін та їх опис розміщено на сайті кафедри. Опитування здобувачів продемонструвало відсутність проблем з формуванням індивідуальної навчальної траєкторії, в разі виникнення питань до завершення формування початкових груп, здобувачі мають змогу змінити обрані дисципліни. Слід також відмітити, що затверджено новий порядок обрання, що виключає вказаний елемент процедури – з навчального року 2020-2021 формування індивідуальної траєкторії здобувачів буде відбуватися через систему MOODLE.

**5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.**

Практична підготовка здобувачів забезпечена як під час аудиторної роботи (укомплектована криміналістична лабораторія), так і під час проходження практики на підприємствах, установах організаціях. Співпраця з базами практики забезпечена договорами про співпрацю або угодами про проведення практики. Однак, не всі потенційні роботодавці залученні до забезпечення практичної підготовки здобувачів, наприклад прокуратура.

**6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.**

ОП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Однак, на нашу думку, варто звернути більшу увагу на такі важливі для сучасної діяльності юристів соціальні навички як медіація, взаємодія та співпраця юристів з громадськістю та представниками засобів масової інформації, особливості проведення прямих та перехресних судових допитів та юридичне письмо (legal writing).

**7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).**

Професійний стандарт у сфері юриспруденції відсутній, а перелік компетентностей та результатів навчання зорієнтований на Національний класифікатор професій та їх опанування надасть змогу здобувачам бути конкурентоспроможними на ринку праці.

**8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.**

Фактичне навантаження здобувачів дає можливість опанувати заявлені ОП компетенції та отримати відповідні програмні результати навчання. Обсяги аудиторної та самостійної роботи є збалансованими.

**9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.**

На разі ОП «Кримінальна юстиція (Суд. Адвокатура. Прокуратура)» не передбачає дуальної форми підготовки.

**Загальний аналіз щодо Критерію 2:**

**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.**

Логіко-структурна матриця ОП містить взаємопов'язану систему освітніх компонентів, що створюють можливості здобувачам досягти заявлених цілей ОП та отримати відповідні програмні результати навчання: можливість формувати індивідуальну траєкторію навчання забезпечена; наявний широкий вибір баз практики; обсяги аудиторної та самостійної роботи є збалансованими. ОП відповідає сучасним вимогам підготовки фахівців у галузі права.

**Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.**

Окремі соціальні навички такі, як медіація, взаємодія і співпраця юристів з громадськістю та представниками засобів масової інформації, особливості проведення прямих та перехресних судових допитів та юридичне письмо (legal writing) не представлені в освітніх компонентах або представлені слабо. Не передбачена дуальна форма підготовки.

**Рівень відповідності Критерію 2.**

Рівень В

**Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.**

Загалом відповідає визначеному критерію, з недоліками, що не є суттєвими.

### **Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:**

**1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.**

Правила прийому розміщені на веб-сайті Чернігівського національного технічного університету. Аналіз відповідного документу демонструє чіткість та зрозумілість правил, дискримінаційних положень не виявлено.

**2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.**

Правила прийому не містять якихось особливостей вступу на аналізовану ОП. Правила прийому є загальними для всіх ОП за спеціальністю 081 «Право».

**3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін при переведенні, поновленні, зарахуванні або академічній мобільності здобувача вищої освіти Чернігівського національного технологічного університету є доступним на веб-сайті та містить правила визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти, якими передбачено перезарахування результатів навчання в інших навчальних закладах за умови ідентичності змісту навчальної дисципліни та її обсягу. Однак, на нашу думку, така умова може ускладнити перезарахування, тому що навчальні дисципліни можуть відрізнятися за змістом та обсягом. Варто передбачити певну варіативність у змісті та обсязі.

**4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Правила визнання та зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті передбачені Порядком визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін при переведенні, поновленні, зарахуванні або академічній мобільності здобувача вищої освіти Чернігівського національного технологічного університету, розміщеному на веб-сайті ЧНТУ.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 3:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.**

Правила прийому є доступними на веб-сайті ЧНТУ, чітко і зрозуміло сформульовані. У навчальному закладі є Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін при переведенні, поновленні, зарахуванні або академічній мобільності здобувача вищої освіти, що також розміщений на веб-сайті закладу.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.**

Для перезарахування результатів навчання в іншому навчальному закладі навчальні дисципліни мають бути ідентичними за змістом та обсягом. Така умова може ускладнити перезарахування, тому що навчальні дисципліни можуть відрізнятися за цими критеріями.

#### **Рівень відповідності Критерію 3.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.**

Загалом відповідає визначеному критерію, з недовіками, що не є суттєвими.

### **Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:**

**1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.**

Форми та методи навчання і викладання, викладені у Положенні про організацію освітнього процесу в ЧНТУ та застосовувані НПП ЗВО сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. За результатами онлайн-зустрічі експертів з гарантом ОП, НПП та здобувачами вищої освіти зроблено висновок про те, що в ОП застосовуються як традиційна система методів і прийомів, так і інноваційні інтерактивні методики. З'ясовано, що методи навчання і викладання ОП дозволяють в цілому реалізуватися принципам академічної свободи, оскільки передбачається їх максимальна варіативність, урахування свободи слова і творчості. Здобувачі вільно з врахуванням власних наукових інтересів обирають теми наукових робіт. НПП проводять заняття із студентами як очно, так і он-лайн. Студентів, як показало онлайн-опитування, задовольняє вибір викладачами форм і методів викладання. Особливо їм подобаються форми та методи навчання і викладання, що містять лише окремі елементи дуальної освіти, а також такі, що проводяться із застосуванням ІТ-технологій, а також із залученням практичних працівників. Рівень задоволеності учасників освітнього процесу регулярно вивчається через проведення онлайн-анкетування, яке відбувається кілька разів на рік, результати яких узагальнюються та враховуються гарантом ОП та НПП.

**2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).**

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів доводиться за наступною системою. Спочатку відповідна інформація подається на офіційному сайті ЧНТУ. При вступі у ЗВО в рамках профорієнтаційної роботи абітурієнтам роз'яснюється відповідна інформація у формі консультації. Інформація про ОП, окремі освітні компоненти, методи контролю та критерії оцінювання надається на першому занятті з дисципліни. Водночас в матеріалах, розміщених на сайті ЧНТУ, подано інформацію про окремі освітні компоненти та методи та критерії оцінювання лише кінцевого контролю. Експертна група рекомендувала ЗВО в силабусах надавати також інформацію щодо поточного контролю та критеріїв оцінювання, а також розширити інформацію про НПП, що викладають дисципліну тощо.

**3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.**

Для здобувачів, що навчаються по даній ОП передбачено поєднання навчання і досліджень вже з першого курсу навчання. Як пояснили експертам здобувачі, починаючи з першого курсу вони активно долучаються до участі у наукових гуртках та роботі Наукового товариства студентів, аспірантів і молодих вчених ЧНТУ, до виконання теми наукових досліджень кафедри (номер державної реєстрації 0116U003440). НПП та відділ міжнародного співробітництва надають здобувачам інформацію про відповідні заходи. Здобувачі продемонстрували експертам для ознайомлення відповідні сертифікати, дипломи, протоколи гуртків та Наукового товариства, що підтверджують участь здобувачів вищої освіти в наукових фахових дослідженнях кафедри, вітчизняних та зарубіжних наукових та науково-практичних заходах та грантах.

**4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.**

НПП ЧНТУ системно оновлюють зміст освітніх компонентів з урахуванням змін та доповнень чинного законодавства, правозастосовчої практики, актуальних напрацювань юридичної доктрини. Це відбувається, як правило, перед початком нового навчального року з червня по серпень. Заслуховуються пропозиції здобувачів та роботодавців, відбуваються науково-методичні семінари кафедри. За результатами яких НПП оновлюють освітні компоненти ОП.

## **5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.**

На офіційному сайті ЧНТУ викладено інформацію про міжнародну діяльність ЗВО. Крім того під час зустрічі з експертами здобувачі та НПП повідомили про їх активну участь у міжнародних заходах, програмах та грантах. Експертам було надано для ознайомлення відповідні договори про співпрацю із зарубіжними ЗВО, плани їх практичного виконання, а також вже наявні результати (обладнання, спільні наукові публікації, спільні методичні роботи), дипломи, сертифікати, довідки про закордонні стажування НПП, участь у тематичних програмах підвищення компетентностей, участь здобувачів вищої освіти у освітніх грантових програмах (додатки до звіту).

### **Загальний аналіз щодо Критерію 4:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.**

Форми та методи навчання і викладання в ЧНТУ сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. В ОП застосовуються як традиційна система методів і прийомів, так і інноваційні інтерактивні методики. Зміст освітніх компонентів ОП систематично оновлюється з урахуванням змін та доповнень чинного законодавства, правозастосовчої практики, актуальних напрацювань юридичної доктрин. Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів своєчасно та доступною доводиться до здобувачів. Здобувачі, починаючи з першого курсу навчання, активно долучаються до участі у наукових гуртках та роботі Наукового товариства студентів, аспірантів, молодих вчених ЧНТУ, виконання тем наукових досліджень кафедри. НПП та відділ міжнародного співробітництва надають здобувачам інформацію про наукові та освітні заходи. Самі НПП також беруть активну участь у міжнародних заходах, програмах та грантах. Рівень задоволеності учасників освітнього процесу регулярно вивчається через проведення анкетування, яке відбувається кілька разів на рік.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.**

Силабуси по навчальних дисциплінах, які розміщені на офіційному сайті ЗВО, містять характеристику освітніх компонентів ОП та методи та критерії оцінювання лише кінцевого контролю. Експертна група рекомендувала ЗВО в силабусах надавати інформацію щодо поточного контролю та критеріїв оцінювання, а також розширити інформацію про НПП, що викладають дисципліну тощо.

#### **Рівень відповідності Критерію 4.**

Рівень В

#### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.**

Загалом виповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

## **Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:**

**1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.**

Форми контрольних заходів визначені Положеннями про організацію освітнього процесу та про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів, робочими навчальними програмами, навчальним планом, робочим навчальним планом ОП. Для поточного контролю використовуються опитування в усній, письмовій та комбінованій формах, тестування, обговорення проблемних питань, що забезпечує встановлення рівня досягнення програмних результатів навчання. Проміжний контроль – у формі контрольних робіт, тестування, підсумковий - заліків, іспитів, додатковими формами є вхідний контроль, ректорські роботи, в т.ч. із активним використанням різного технічного обладнання (що було продемонстровано під час онлайн-візиту). До кожного контрольного заходу розроблено організаційно-методичні вказівки, розміщені на сайті ЗВО. Форми є достатньо чіткими, прозорими, зрозумілими. Критерії оцінювання є визначеними й доводяться до відома здобувачів на початку кожного семестру. Терміни проведення заходів визначаються графіком освітнього процесу, оприлюднюються на сайті ЗВО. Результати контрольних заходів обговорюються на засіданнях кафедри, вчених рад факультету, ЗВО. За підсумками онлайн-

опитування з'ясовано, що проводиться анкетування обізнаності здобувачів із процедурами контрольних заходів, критеріями оцінювання, їх доступності та зрозумілості, результати яких оприлюднюються й враховуються. Під час онлайн-візиту з'ясовано, що зміст підсумкової атестації здобувачів визначено із урахуванням основних стейкхолдерів.

## **2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).**

При визначенні форм контрольних заходів враховувалися Єдиний стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

## **3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Правила проведення контрольних заходів є визначеними, прозорими, зрозумілими, доступними для всіх учасників навального процесу. Є можливість встановлення індивідуальні терміни складання і така практика має місце. Відповідно до Положень про організацію освітнього процесу, про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів та інших локальних документів ЗВО детально передбачено процедуру оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Під час онлайн-опитування було з'ясовано обізнаність здобувачів зі змістом цих актів та їх позитивне ставлення до сформованих умов для оскарження та повторного проходження цих заходів у ЗВО. Випадки повторного складання іспитів здобувачами мали місце, водночас конфліктних ситуацій не виникало. З'ясовано, що у повному обсязі використовуються методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

## **4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.**

Основним документом, що регулює це питання, є: Положення про академічну доброчесність студентів та НПП ЧНТУ та Порядок проведення перевірки випускових кваліфікаційних робіт ЗВО на плагіат в ЧНТУ, використовуються також Методичні рекомендації для ЗВО з підтримки принципів академічної доброчесності, глосарій та онлан-інструменти пошуку плагіату, корисні матеріали. Забезпечення академічної доброчесності є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти ЧНТУ, яка включає: 1) вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Основи академічного письма»; 2) заходи з ознайомлення здобувачів із вимогами щодо письмових робіт (за участі співробітників наукової бібліотеки та НПП); 3) механізми виявлення порушень академічної доброчесності (всі текстові роботи перевіряються за допомогою програм «Антиплагіат», «Unicheck», сформовано репозитарій електронних версій текстових робіт); 4) реагування на виявлені факт (повторне проходження оцінювання, повторне проходження освітнього компоненту, призначення додаткових індивідуальних завдань тощо). Під час онлайн-візиту було з'ясовано системний характер такої діяльності у ЗВО, обговорення на засіданнях кафедри, студентської ради, Наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених ЧНТУ, проходження тематичних стажувань НПП у ЗВО Польщі, участь у тематичних освітніх заходах здобувачів вищої освіти.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 5:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.**

Детальна регламентація у локальних нормативних актах ЗВО процедури проведення всіх контрольних заходів, розмаїття їх форм, прозорість, зрозумілість, доступність, чіткість критеріїв оцінювання, реальна можливість оскарження результатів оцінювання та повторного проходження контрольних заходів. Систематичний моніторинг рівня задоволеності здобувачів вищої освіти інструментарієм контролю, врахування його результатів у процесі корегування засад організаційно-методичного забезпечення освітнього процесу. Наявність механізму вирішення конфліктних ситуацій, достатній рівень обізнаності здобувачів щодо наявних можливостей, відкритість адміністрації ЗВО у вирішенні цих питань. Системний характер забезпечення дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу, перевірка всіх текстових матеріалів із використанням відповідних програм, розміщення текстових робіт у репозитарії ЗВО, заходи реагування на виявлені факти порушень, тематичне стажування НПП у ЗВО зарубіжних країн, участь здобувачів вищої освіти у тематичних освітніх заходах.

## **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.**

Відсутність спеціальної інституції з питань дотримання академічної доброчесності та представництва у її складі здобувачів вищої освіти. Експертною групою надано конкретні пропозиції щодо формування, організаційно-правової структури такої інституції та забезпечення представництва у її складі представників здобувачів вищої освіти.

## **Рівень відповідності Критерію 5.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.**

Загалом відповідає визначеному критерію, з недоліками, що не є суттєвими.

## **Критерій 6. Людські ресурси:**

### **1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.**

Під час онлайн-візиту було з'ясовано повну інформацію щодо академічної та професійної кваліфікації викладачів, задіяних у реалізації ОП, яка підтверджує досягнення визначених ОП цілей та результатів навчання. Викладання на ОП забезпечують викладачі із достатнім рівнем академічної та професійної кваліфікації. Підставами для визначення НПП, які забезпечують викладання на ОП, є наявність вищої освіти, рівня наукового ступеня та вченого звання, відповідність тематики наукових, навчально-методичних праць за останні п'ять років, проходження тематичного, в т.ч. й закордонного, стажування, володіння іноземною мовою, наявність досвіду практичної роботи, підвищення рівня лінгвістичної (зокрема іншомовної) підготовки. Сканкопія таблиці № 2 «Зведена інформація про викладачів» додається до звіту, а також уточнена інформація щодо кожного НПП, яка отримана під час онлайн-візиту.

### **2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.**

Процедура відбору та призначення на посаду НПП визначена Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів). Критеріями конкурсного відбору є наявність відповідного рівня вищої освіти, наявність і рівень наукового ступеня, вченого звання, кількість тематичних наукових праць, в т.ч. й у виданнях із індексом цитування, за останні роки, наявність навчально-методичних праць, підвищення кваліфікації за останні роки, знання іноземної мови, що дозволяє відібрати викладачів із рівнем професіоналізму для успішної реалізації ОП. Критерії та процедура є чіткими, зрозумілими, доступними. Для проведення конкурсного відбору створюється конкурсна комісія, відбір здійснюється на засадах обґрунтованості, відкритості, колегіальності, об'єктивності рішень. Для встановлення рівня наукових досягнень претендента та рівня його педагогічної майстерності на кафедрі здійснюється аналіз його праць, конкурсантами проводяться відкриті заняття, які обговорюються членами кафедри, вчених рад факультету та ЗВО.

### **3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.**

Під час онлайн-візиту було з'ясовано, що ЗВО активно системно залучає до організації та реалізації освітнього процесу представників роботодавців, зокрема основних – Ради адвокатів Чернігівської області, Чернігівського НДЕКЦ МВС України, Центру пробації в Чернігівській області, в той же час експертна група рекомендувала, з урахуванням специфіки ОП, посилити співпрацю й із органами прокуратури. Було з'ясовано, що значна частина НИИ на ОП є одночасно і юристами-практиками. Окремі заняття проводяться в т.ч. й безпосередньо в місцях потенційного працевлаштування. Під час проведених онлайн-опитувань було встановлено, що представники роботодавців залучаються до проведення теоретичних та практичних аудиторних, й у поза навчальний період, занять, під час організації та проведення ознайомчої, навчальної практики, атестації здобувачів, для захисту матеріалів навчальної практики, для обговорення змісту (в т.ч. ініціювання новаційних елементів), рецензування

ОП, рецензування робіт НПП ОП (сканкопії документів, що підтверджують, додаються). Рада адвокатів Чернігівської області сприяла створенню спеціалізованої навчальної аудиторії та її матеріально-технічному обладнанню.

#### **4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.**

Експертна група з'ясувала, що практичні працівники, експерти галузі, з урахуванням специфіки ОП, активно залучаються до організації та проведення аудиторних занять безпосередньо у ЗВО, іноді на базі потенційного працевлаштування (за онлайн-опитуваннями здобувачів, цей вид занять є найбільш сприйнятним), до організації, керівництва та захисту матеріалів практики, атестації здобувачів, проведення тематичних (з урахуванням пріоритетних запитів основних стейкхолдерів) навчально-практичних заходів, а також до різних форм виховної, патріотичної роботи. Експертною групою було надано рекомендації щодо активного впровадження бінарних занять та залучення практиків до підготовки спільних, з урахуванням специфіки ОП, навчальних, навчально-методичних, науково-практичних робіт.

#### **5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.**

У ЗВО забезпечується не рідше одного разу на п'ять років підвищення кваліфікації НПП, а також впроваджено практику ініціювання підвищення кваліфікації самими НПП. За підсумками онлайн-візиту встановлено системний плановий характер такої діяльності, активне сприяння ЗВО на підставі договорів про співпрацю стажуванню у ЗВО, , в т.ч. й зарубіжних країн (Польща, Норвегія тощо), й впровадження їх результатів у освітній процесу, позитивну практику участі, в т.ч. й здобувачів й НПП, у освітніх програмах міжнародних організацій (ОБСЄ, USAID), грантових освітніх проектах. ЗВО сприяє поглибленню знань НПП з іноземної мови, використання комп'ютерних технологій в освітньому процесу шляхом організації безоплатних курсів з видачею сертифікатів. Рада адвокатів Чернігівської області сприяє підвищенню рівня практичних компетентностей НПП ОП. У ЗВО впроваджено для НПП курси, зорієнтовані на вдосконалення soft-skills.

#### **6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.**

Під час онлайн-візиту встановлено, що у ЗВО впроваджено інтегральну оцінку діяльності НПП, складником якої є взаємне відвідування занять, відвідування відкритих занять, метою чого є вивчення та обмін кращими, ефективними методиками та технологіями навчання. Такі ж заходи проводяться й на ОП. У ЗВО згідно із Положенням про щорічне оцінювання НПП і кафедр передбачено проведення щорічного оцінювання НПП, результати якого оприлюднюються, обговорюються на засіданнях кафедр, вчених рад факультету та ЗВО, й переможці якого стимулюються. Встановлено, що здійснюється опитування здобувачів щодо рівня професіоналізму, в т.ч. й педагогічної майстерності НПП, результати якого враховуються при вирішенні питань кадрового забезпечення ОП. У ЗВО впроваджено дієву систему різноманітних матеріальних, моральних та змішаних заохочень НПП, згідно із Положенням про преміювання працівників ЧНТУ та Колективного договору, високий рівень позитивного їх сприйняття НПП, що було з'ясовано під час онлайн-зустрічей.

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 6:**

##### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.**

ЗВО активно системно сприяє розвитку професійної та викладацької майстерності НПП, в т.ч. у співпраці з іншими, в т.ч. й зарубіжними, партнерами. Започатковано щорічне оцінювання та рейтингування НПП та кафедр й дієву систему заохочень, практику опитування здобувачів щодо рівня професіоналізму НПП та урахування їх результатів при вирішенні питань кадрового забезпечення ОП. Представники роботодавців, експерти галузі, професіонали-практики активно залучаються до освітнього процесу на ОП. Процедура конкурсного відбору НПП на ОП є чіткою, прозорою, визначеною.

##### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.**

Фрагментарне залучення до навчання та ОП, з урахуванням її специфіки, представників органів прокуратури, у порівнянні із іншими стейкхолдерами. Експертною групою сформульовано конкретні пропозиції щодо можливого вирішення відповідного питання, а також запропоновано активізувати впровадження бінарних занять за участю

практиків та спільну підготовку разом із юристами-практиками навчально-методичних та науково-практичних тематичних робіт.

## **Рівень відповідності Критерію 6.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.**

Загалом відповідає визначеному критерію, з недоліками, що не є суттєвими.

## **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:**

### **1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.**

Університет має всі необхідні фінансові ресурси для забезпечення ОП (15% держбюджету та 85% коштів фізичних осіб). Студенти та викладачі мають вільний доступ до бібліотеки, а також електронно каталогу наукової бібліотеки ЧНТУ (<http://library2.stu.cn.ua/>). В університеті є вільний доступ до мережі Інтернет, про що зазначили студенти та викладачі на зустрічах. Дистанційне навчання відбувається на платформі moodle (<https://eln.stu.cn.ua/>). ОП забезпечується навчальними планами; робочими програми навчальних дисциплін; методичними вказівки для проведення навчальних занять; засоби діагностики і контролю якості навчання (у вигляді анонімних опитувань студентів) – всі матеріали розміщуються на платформі дистанційного навчання. У кафедри кримінального права та правосуддя є свій веб-сайт (<https://kriminal.stu.cn.ua/>). Функціонує відділ міжнародного співробітництва (<http://international.stu.cn.ua/>) та сторінка у Facebook (<https://www.facebook.com/CNUT.International>), де публікується відповідна інформація щодо навчання та можливостей закордонної освіти. ЗВО має сторінку у Facebook (<https://www.facebook.com/chepolytech/>), де також регулярно здійснюються інформативні публікації. Проаналізувавши всю зазначену інформацію, можна зробити висновок, що у ЗВО активно інформуються здобувачі ВО. В аудиторіях наявні технічні засоби навчання (відеофайл додається).

### **2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.**

ЗВО забезпечує безплатний доступ до Інтернет мережі в університеті для викладачів та студентів (про що було згадано на он-лайн зустрічах експертів); наявний електронний каталог бібліотеки (є посилання на сайті ЧНТУ <http://library2.stu.cn.ua/>); функціонують веб-сайти та сторінки Кафедри та підрозділів університету у соціальних мережах для доступу до інформації як студентами так і викладачами.

### **3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.**

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів ВО, (функціонує їдальня з доступними цінами, безплатний спортивний центр, гуртожитки з нормальними умовам для проживання, а також є спортивно-оздоровча база (про що було згадано на зустрічі із студентами та представлені гарантом ОП у відеофайлі). Є спортивний клуб «Олімп» (<http://sportclub.stu.cn.ua/>). Функціонує юридична клініка «Adiutorium», де студенти надають юридичні послуги населенню (Протокол №9 від 26.11.2012 <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-yur-clinic.pdf>; <http://jurklinika.stu.cn.ua/>). Є гурток «Правник» (Розпорядження №108 від 11.02.2020, що додається до справи). Студрадою ЧНТУ проводяться різноманітні заходи для дозвілля та відпочинку (Протокол №5 від 21.01.2019р., що додається до справи). Діє психологічна служба (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/pologen-psluzh.pdf>), яка проводить тренінги для покращення soft skills здобувачів ВО, участь у яких підтверджували студентами. Ректором ЗВО регулюються питання про булінг (<https://stu.cn.ua/media/files/pdf/pol-bull.pdf>). Навчальні корпуси обладнані пандусами, про що згадували студенти та було представлено у відеофайлі. ЗВО проводить регулярні інструктажі щодо заходів з безпеки праці (про що було підтверджено студентами та викладачами). Проводяться регулярні опитування студентів, які показали задоволеність роботою адміністрації ЗВО та якістю освітнього середовища (Протокол №12 від 27.01.2020, який додається до справи).

**4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.**

Освітню та організаційну підтримку здійснює адміністрація ЗВО, проводяться кураторські години, про що зазначали студенти. Консультативна підтримка щодо практики та працевлаштування здійснюється відділом з питань працевлаштування, практики та зв'язків з громадськістю ЧНТУ (<https://robota-chntu.stu.cn.ua/>). Активну участь у житті ЗВО приймає студентське самоврядування та студрада (Протокол №5 від 21.01.2019). Завдяки їх діяльності проводяться різноманітні заходи для дозвілля та відпочинку, про які зокрема і зазначали студенти на зустрічі, конкурси талантів, лекції із юристами-практиками (документ «Зустрічі», додається до справи). Сайт ЗВО є доступним та зрозумілим (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/public-info/>). Завдяки сторінці Facebook здійснюється ефективне інформування. Функціонує психологічна служба. Для заохочення за успіхи у навчанні та активній діяльності ЧНТУ може надавати матеріальну допомогу та заохочення студентам, які навчаються за кошти ЮО або ФО за денною формою навчання (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-dopom.pdf>), про що зазначали студенти. За рейтингом успішності з урахуванням їх соціального статусу студенти, що навчаються на договірній основі, проводиться конкурс на вакантні місця навчання за кошти державного або місцевого бюджету (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-bud.pdf>) Експертами було з'ясовано, що студенти брали участь в такому конкурсі. Оцінювання рівня такої підтримки студентів здійснюється опитуванням (Протокол №12 від 27.01.2020).

**5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.**

На даний час у ЗВО не навчаються особи з особливими освітніми потребами, проте під час зустрічі з студентами та перегляді відеофайлу, було зауважено, що у навчальних корпусах ЧНТУ є пандуси. На сайті ЧНТУ наявна вся інформація щодо реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами (правила прийому <https://www.stu.cn.ua/staticpages/pravilapriem/> та нормативні документи <https://www.stu.cn.ua/staticpages/public-info/>). Можливість заочної (дистанційної) форми навчання, академвідпустки, вільного відвідування занять (для здобувачів денної форми, які поєднують навчання з роботою за фахом, мають дітей віком до 3-х років, вагітним та в інших передбачених випадках – Порядок надання дозволу на вільне відвідування занять <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/vvz-1.pdf>). Впродовж навчання осіб з особливими освітніми потребами їх супроводжує Психологічна служба <https://stu.cn.ua/media/files/pdf/psiho-sluzba.pdf> . Для координації роботи в напрямку освіти осіб з особливими потребами в ЧНТУ створено Центр інклюзивної освіти (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-inkluz.pdf>), який поширює інформацію щодо надання освітніх послуг ЧНТУ для зазначеної категорії осіб. Такі здобувачі мають можливість формування індивідуального навчального плану.

**6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.**

Таку політику регулює «Положення щодо протидії булінгу (цькуванню) у ЧНТУ» (<https://stu.cn.ua/media/files/pdf/pol-bull.pdf>) та «Положення про порядок зі звернення громадян і організації їх особистого прийому» в новій редакції (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-zvernen.pdf>). На зустрічах було з'ясовано, що такою процедурою займається ректор ЗВО після отримання письмової заяви. Для розв'язання конфлікту створюється спеціальна комісія. За будь-якого результату рішення комісії, керівник закладу забезпечує психологічну підтримку всім учасникам такого процесу. Що стосується антикорупційних заходів ЗВО, то вони скеровані на: запобігання корупції, у тому числі на виявлення та усунення причин корупції (профілактику корупції); виявлення корупційних правопорушень, розкриття та розслідування корупційних правопорушень; мінімізацію та усунення наслідків корупційних правопорушень і врегульовуються «Антикорупційною програмою Чернігівського національного технологічного університету на 2017 рік» (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/pi-antikor-2.pdf>).

**Загальний аналіз щодо Критерію 7:**

**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.**

Чисельність, розмаїття, унікальність, новаційність матеріально-технічних та інформаційних ресурсів, сформованих як за рахунок бюджету та грантової підтримки, так і за сприяння МВС України, безоплатний, безпечний (в т.ч. й із створенням широких можливостей для використання особами із особливими освітніми потребами, планова робота щодо попередження можливих конфліктних ситуацій, безпосередньо пов'язаних із ОП) доступ до них, системний плановий підхід до їх збільшення, урізноманітнення та оновлення дозволяє максимально урахувати специфіку ОП, досягти визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.

## **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.**

Технічне забезпечення бібліотеки, на деяких сторінках не оновлювалась інформація протягом певного часу.

## **Рівень відповідності Критерію 7.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.**

Загалом відповідає визначеному критерію, з недоліками, що не є суттєвими.

## **Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:**

### **1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.**

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП в ЧНТУ регламентуються Положенням «про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності ЧНТУ» (<https://stu.cn.ua/media/files/pdf/polozenie/p-yak.pdf>) та «Порядком розробки, затвердження, моніторингу та закриття освітніх програм у ЧНТУ» (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/polozenie/p-os-prog1.pdf>). Експертною групою було встановлено, що оновлення та перегляд ОП здійснювався в 2019 році після прийняття стандарту вищої освіти. Участь в розробці та зміні ОП брали також роботодавці (судді Апеляційного суду м. Чернігів) та студенти (Голова студентської ради юридичного факультету), про що зазначено у Протоколі №10 від 11.02.2019 (додається до справи). Зокрема відбулись такі зміни: оновлені загальні, спеціальні компетентності, програмні результати навчання; в блок обов'язкових дисциплін вводиться навчальна дисципліна «Основи академічного письма», яка спрямований на ознайомлення з во з академічною доброчесністю та шляхів її запобігання, «Адвокатура»; блок вибіркових дисциплін суттєво оновлений, містить навчальні дисципліни кримінально-правової спрямованості, введено навчальні дисциплін, орієнтовані на вимоги Європейського Союзу (про що експерти дізнались на зустрічах із студентами, роботодавцями та викладачами). Розширений перелік баз практик (в судових, правоохоронних органах та адвокатури). Кількість кредитів вибіркових компонент збільшена порівняно з ОП 2016 року.

### **2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.**

Експертна група дізналась від здобувачів ВО, що на платформі moodle постійно здійснюється моніторинг відносно кожного освітнього компонента, викладача, який забезпечує викладання даного компонента та якості викладання. Також студентами першого курсу було зазначено про опитування щодо рівня комфортності навчання у ЧНТУ. Гарантом ОП було започатковано опитування з використанням інструменту Google-форми, яка розміщена на сайті кафедри кримінального права та правосуддя (<https://kriminal.stu.cn.ua/2020/01/10/опитування-здобувачів-вищої-освіти/>). Студентське самоврядування відповідно до Положення про студентське самоврядування (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-studrada.pdf>) бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОПП. Участь в розробці та зміні ОП беруть участь представники Студради (зокрема був присутній голова Студради на засіданні кафедри кримінального права та правосуддя ЧНТУ від 11.02.2019 (Протокол №10)).

### **3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.**

Експертами було з'ясовано, що зацікавленість роботодавцями в участі розробки ОП є досить високою. Зокрема при перегляді ОП у 2019 році були присутні представники Апеляційного суду м. Чернігів, НДЕКЦ МВС м. Чернігів. Також про свою активну участь в процесі розробки та оновлення ОП зазначала Голова ради адвокатів Чернігівської області Якуба Г.О. ЗВО проводяться регулярні опитування роботодавців, щодо якості і вдосконалення освітніх процесів ([https://poll.stu.cn.ua/poll\\_employers/](https://poll.stu.cn.ua/poll_employers/)), які потім аналізуються керівниками кафедри кримінального права та судочинства (Протокол №13 від 10.02.2020, що додається до справи).

#### **4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.**

У ЗВО функціонує відділ з питань працевлаштування, практики та зв'язків з громадськістю (<https://robotachntu.stu.cn.ua>), який сприяє працевлаштуванню здобувачів ВО. Випускників даної ОП ще не було, тому немає відомостей щодо такої траєкторії. Проте такий моніторинг проводиться серед студентів, які закінчили навчання за ОП «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://kriminal.stu.cn.ua/%D0%BF%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B8/%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B3%D1%83%D0%BA%D0%B8/>).

#### **5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.**

Активну участь у виявленні недоліків беруть участь як роботодавці, так і студенти. Зокрема вже як зазначалось представники студради юридичного факультету беруть участь в розробці та оновленні ОП (головою студради була зроблена пропозиція щодо внесення нового навчального предмету – «Практика ЄСПЛ»), а також роботодавці (Головою ради адвокатів чернігівської області була направлена пропозиція для створення навчального предмету «Адвокатура»). Для розуміння задоволеності освітнім процесом (зокрема навчанням), деканатом проводиться опитування студентів. Саме такі дані були з'ясовані експертами під час участі в зустрічі з роботодавцями та студентами; також на цьому наголошував і науково-педагогічний склад ОП.

#### **6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.**

Попередні зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій взяли до уваги адміністрацією ЗВО та гарантом ОП. Зокрема було збільшено обсяг науково-навчального матеріалу в бібліотеці та його електронне застосування. Активізували укладення договорів про міжнародну співпрацю. Також на зустрічі із студентами експерти з'ясували, що активно працює відділ міжнародної співпраці ЧНТУ, а також, що студенти мають можливість навчатись та отримувати досвід закордонно (наприклад студентка яка недавно закінчила навчання у Польщі за цією програмою). Було посилено роботу щодо підготовки та видання наукової та навчально-методичної літератури з дисциплін навчального плану ОПП, зокрема публікацій наукових статей за результатами наукових досліджень в журналах, що входять до наукометричних баз даних, таких як Web of Science, Scopus, Web of Knowledge.

#### **7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.**

Експертами було встановлено, що у ЗВО є сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОП, оскільки є зацікавленість ЗВО у створенні якісної ОП для студентів, шляхом їх активного залучення та підтримки; зацікавленість у співпраці з роботодавцями для практичного реформування ОП та можливості залученні здобувачів ВО до практичного застосування набутої теорії.

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 8:**

##### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.**

Активна участь у співпраці із роботодавцями та студентами; міжнародне співробітництво із можливістю навчання для студентів; тісна взаємодія із роботодавцями для можливості покращення практичного значення ОП для випуску майбутніх фахівців; дотримання принципу студентоцентризму у розвитку та зміні ОП; моніторинг відкритих вакансій для студентів та випускників ОП.

##### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.**

Відносна застарілість наукових публікацій науково-педагогічного складу.

## **Рівень відповідності Критерію 8.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.**

Загалом відповідає визначеному критерію, з недоліками, що не є суттєвими.

### **Критерій 9. Прозорість та публічність:**

**1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

На сайті ЧНТУ опублікована нормативно-правова база (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/public-info/>) та є доступною для кожного. Таку інформацію достатньо легко віднайти. Зокрема це є СТАТУТ ЧНТУ (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/statut1.pdf>), ПРАВИЛА ВНУТРІШНЬОГО РОЗПОРЯДКУ ЧНТУ (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-pravila-vr1.pdf>), ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК РОБОТИ ЗІ ЗВЕРНЕННЯМ ГРОМАДЯН (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/pi-zagalni/>). Завдяки проведеним зустрічам експертами, вдалось встановити, що дані положення застосовуються в університеті, особливо при врегулюванні конфліктних ситуацій між викладачами та студентами.

**2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.**

Не вдалось встановити дату публікації такого допису <https://nnip.stu.cn.ua/uk/component/k2/item/1459-proekti-osvitnih-program.html#startOfPageId1459> Проте проаналізувавши Протокол №10 засідання кафедри кримінального права та правосуддя ЧНТУ від 11.02.2019, експертами було встановлено про взаємодію науково-педагогічного складу із роботодавцями та студентами. А також регулярним анкетуванням студентів, ЗВО встановлює задоволеність здобувачів ВО в якості освітнього процесу.

**3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.**

ЗВО оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті інформацію про ОП за спеціальністю 081 "Право" галузі знань 08 "Право" (бакалаврський рівень) в достатньому обсязі для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Дана інформація є точною та достовірною, містить дані про мету, цілі, програмні компетентності та програмні результати навчання. <https://www.stu.cn.ua/media/files/opp/2-opp-081-1.pdf>  
<https://kriminal.stu.cn.ua/%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%bd%d0%bo%d1%81/>

### **Загальний аналіз щодо Критерію 9:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.**

Чіткі та зрозумілі права і обов'язки учасників освітнього процесу, залучення роботодавців та здобувачів ВО для розробки та вдосконалення ОП.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.**

Відсутність дати публікації щодо затвердження освітньої програми.

## **Рівень відповідності Критерію 9.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.**

Загалом відповідає визначеному критерію, з недоліками, що не є суттєвими.

## **Критерій 10. Навчання через дослідження:**

**1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.**

*не застосовується*

**2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.**

*не застосовується*

**3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).**

*не застосовується*

**4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.**

*не застосовується*

**5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.**

*не застосовується*

**6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.**

*не застосовується*

## **Загальний аналіз щодо Критерію 10:**

**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.**

не застосовується

#### Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

#### Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

#### Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

### IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час онлайн-візиту, з урахуванням рекомендацій експертній групі, було отримано й проаналізовано ОП 2016, 2019 років, проведено онлайн-зустрічі зі фокус-групами здобувачів денної та заочної форми здобуття вищої освіти. Ці відомості знайшли своє відображення у матеріалах самоаналізу, а також знайшли своє підтвердження під час онлайн-виїзду, спілкування із фокус-групами, опрацювання інформаційних матеріалів. Під час онлайн-візиту ЗВО загалом та на ОП зокрема були створені умови, сприятливі для продуктивної роботи та конструктивної співпраці. За підсумками онлайн-спілкування експертів із керівництвом, гарантом та проектною групою ОП, представниками структурних підрозділів ЗВО, здобувачами, роботодавцями очевидно, що вони усвідомлюють певні слабкі сторони за окремими критеріями, виявлені під час експертизи. Крім того, ними продемонстровано бажання, готовність і здатність активно, оперативно, системно та цілеспрямовано працювати у напрямку підвищення якості ОП та освітньої діяльності на ОП,

### V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

|                                                                                                       |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| <b>Критерій 1.</b> Проектування та цілі освітньої програми                                            | B |
| <b>Критерій 2 .</b> Структура та зміст освітньої програми                                             | B |
| <b>Критерій 3 .</b> Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання                     | B |
| <b>Критерій 4 .</b> Навчання і викладання за освітньою програмою                                      | B |
| <b>Критерій 5 .</b> Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність | B |
| <b>Критерій 6.</b> Людські ресурси                                                                    | B |
| <b>Критерій 7.</b> Освітнє середовище та матеріальні ресурси                                          | B |
| <b>Критерій 8.</b> Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми                                   | B |

Додатки до звіту:

| Документ | Назва файла                                        | Хеш файла                                        |
|----------|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| Додаток  | Таб. 2 (додаткова).pdf                             | +ezXjoSCuAXn/iXP9RpP5feqZseDGHtP5OTq5zoZB<br>Sk= |
| Додаток  | Заява на виб. дисц..pdf                            | oVDUaRa4yyOBsMkopcasjSzajazwmjrIAbCuUifTY4s<br>= |
| Додаток  | Таблиця 2.pdf                                      | 77dyUeuxsvoMyxtqNFLsXIyHRXn3hDEnMArPTSpe<br>Q6M= |
| Додаток  | Акт перевірки на плагіат.pdf                       | AsQx9R7nvgqUjdR1rE+nhawhAUOCdpsIJHEqR2rO<br>Fd4= |
| Додаток  | Індив. навч.план.pdf                               | wdbqDxxy+EAEMbBhdJHtvGVNgzyNJ2LCtW/IYD3<br>StkM= |
| Додаток  | Наказ про академ. доброч..pdf                      | +l1mM8aX3dxWg/SQv4A/vYpMYoDtBed1LJoGjJCq<br>Q9Q= |
| Додаток  | Розпоряд. про надання дозволу.pdf                  | +D/IjTZQPCfGtAh2+MCWhqxFlaV4CzN2nJ/dIEIqx<br>KI= |
| Додаток  | Розпоряд. про створення апеляц. комісії.pdf        | KE71lZerwmQRMmv6dVNAZmseiOfE9GQSTpHooI<br>PbcRY= |
| Додаток  | Розпоряд. про створення гуртка.pdf                 | Joe8NNUPaxvQI7wBNEIZ7KqFdQsbXFkNSyPXsP6<br>bClc= |
| Додаток  | Розпоряд. щодо запису студ. на виб. дисципліни.pdf | bXzcNbgam4il66Guj/fFaQKaIlgPToYwFV5T9JPRw2<br>U= |
| Додаток  | Розпорядження щодо лікв. академ.заборгов..pdf      | VyVM51oEF7tb4pmo8qDpeS1yD3X7aOU93J4q1yFR<br>KIk= |
| Додаток  | зустрічі.pdf                                       | MXxJjhdputCKCjkkBbuyD5R8xkjHjVsVvYX99PhdaI<br>E= |

\*\*\*

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Коломоєць Тетяна Олександрівна

Члени експертної групи

**Іл'кчієва Катерина Іванівна**

**Серединська Юлія Аркадіївна**